

ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ У СУЧАСНОМУ САДИБНОМУ БУДІВНИЦТВІ

У статті розглянуто тему актуальності використання народних традицій та мотивів у будівництві індивідуальних житлових будинків, на існуючих прикладах.

Ключові слова: індивідуальний житловий будинок, національні традиції, будівництво.

Постановка проблеми. Основною проблемою є те, що у сучасному будівництві поширилося захоплення заходом та традиціями інших держав, ніж традиціями нашої країни.

Аналіз попередніх досліджень та публікацій. Тема будівництва житлових будинків є дуже актуальною, тому їй присвячено цілу низку праць зарубіжних і вітчизняних авторів - архітекторів, культурологів, істориків: Г. Ю. Стельмах, В. П. Самойлович, А. К. Байбурин, В. В. Смоляк, Т. В. Косміна тощо.

Мета і завдання дослідження. Метою даного дослідження є виявлення особливостей національного житла, та дослідити актуальність національних мотивів у будівництві.

Основна частина. Поняття "індивідуальний житловий будинок" - загальне, воно знайоме і жителям південних степів, і мешканцям північних лісів. Однак у кожного народу є власне уявлення, про те, яким має бути будинок, ну і, звичайно є улюблені способи будівництва. Про ці "національні особливості" і піде мова.

У наш бурхливий час "глобалізації" говорити про якісь виразні національні особливості навряд чи актуально. В основі сучасного житлового будівництва лежать декілька принципів: функціональність споруди, швидкість зведення, відносна дешевизна і т. д.

А оскільки зараз немає проблеми з доставкою будь-якого типу будматеріалів в будь-яку точку планети, індивідуальне житлове будівництво стає більш серійним, позбавленим національних рис. Щоб переконатися в цьому, достатньо проїхатися по околицях будь-якого українського мегаполісу, де можна зустріти найрізноманітніші за стилем будинки, зведені за різними технологіями.

В той же час, традиції час від часу переглядаються крізь цю будівельну уніфікацію. Так, наприклад, будинок під Києвом, основною задачею будівництва якого було створити справжню українську хату. Точніше її сучасну інтерпретацію. Хотілося зберегти образ тієї шевченківської мазанки, який живе у кожному з нас, - під стріхою, з білими стінами и закругленими торцями.

Будинок побудований на ділянці з крутим схилом, що додало будівлі стійкості та пластичності. Головний фасад з центральним входом спрямований на вулицю. Лівий фасад з виду - типова українська хата. Тут витримані усі її пропорції. Хоча вікна вже сучасні, але вони нагадують віконця мазанки.

Рисунок. 1, Будинок у стилі мазанки, арх. В. Попель

Завдяки вікнам різної висоти та масштабу, вийшов дуже цікавим боковий фасад зі сторони гори. З цієї сторони гарно видно пічну трубу, яка вийшла жива і пластична.

Українські мотиви цього будинку підкреслює калина та мальви, що ростуть біля воріт.

Ще одним цікавим прикладом стилізації народних традицій є інший будинок під Києвом. У якому сміливо поєднаний залізобетонний саркофаг, що нагадує англійську літеру "S", з грубою деревиною потертого виду, яка виконує не стільки конструктивну, скільки декоративну функцію. Зовнішнє оздоблення деревом згладжує враження від мінімалістичних плавних ліній бетонних форм і зберігає стиль традиційних дерев'яних жител із зрубу.

Рисунок. 2, будинок із зрубу

У той же час будинок кілька відходить від будівельної естетики наших предків. На відміну від дерев'яних будівель минулого століття, які вражають

своєю монументальністю, новий будинок здається легким і динамічним. Таке враження створюють великі консолі і покрівля об'єкта, немов відриваючи будівлю від землі.

Рисунок. 3, Будинок по-польськи, арх.-бюро ARCHON+

Ще один цікавий будинок, збудований у Тернопільській області за проектом польського бюро ARCHON+, типовим "ідеальним" будинком по польськи. Тобто, красивий будинок, маючий гарні пропорції, оптимально економічний та зручний. Не дуже великий, та в ні в якому разі не затісний. Другий поверх - мансардний, бо з точки зору поляків, популярний в Україні "два поверхи плюс мансарда" будинок є економічно невигідним.

Стіни у цього будинку виконані із пустотілих керамічних блоків, які є екологічно-чистими та можуть тривалий час протистояти пожежі. Дах виконаний із натуральної керамічної черепиці.

Інший цікавий будинок був перебудований із сільського котеджу, у с. Вузлове, до вигляду стародавньої західноукраїнської "гражди" - подвір'я із будівлями, названого так за неприступність.

Рисунок. 4, сучасна гражда, арх. А.Савельїв

Завдяки архітектурним елементам - баштах, підпірним стінам, фахверку, сільський будинок поступово перетворився на стилізовану фортецю.

Висновки: тема українських народних традицій у будівництві житла є дуже актуальною у наш час. У будівництві таких будинків, найчастіше, використовують екологічно-чисті матеріали, що робить проект більш економічним. А з естетичної точки зору, такі будинки є певними "акцентами" серед іншої житлової забудови.

Література:

1. Журнал "Красивая усадьба", вип. № 2, 6, 9, 11. - 2012
2. Електронний ресурс: Народна архітектура України.
<http://ua.textreferat.com/referat-1927.html>.
3. Культура і побут населення України: Навч. посібник / В. І. Наулко, Л. Ф. Артюр. – К.: Либідь, 1993. – 288с.
4. Самойлович В. П. Українське народне житло. К., 1972.